

FETOPLASENTALAR YETISHMOVCHILIGI NIMA?

Siyob Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi

KARABAYEVA LOLA XUDAYBERDIYEVNA

Annotatsiy: Plasenta etishmovchiligi (yoki platsenta disfunktsiyasi) homiladorlik paytida platsenta to'g'ri ishlamayotganligini anglatadigan holat. Plasenta homiladorlik paytida homilani kislorod va ozuqa moddalari bilan ta'minlaydigan organdir. Plasenta etishmovchiligi bilan platsenta qon, kislorod yoki ozuqa moddalarini samarali ravishda uzatmaydi. Bu sizning yo'ldoshingiz to'g'ri rivojlanmaganligi yoki shikastlanganligi sababli sodir bo'lishi mumkin.

Abstract: Placental insufficiency (or placental dysfunction) is a condition in which the placenta does not function properly during pregnancy. The placenta is the organ that provides oxygen and nutrients to the fetus during pregnancy. With placental insufficiency, the placenta does not transfer blood, oxygen, or nutrients effectively. This can happen because your placenta has not developed properly or is damaged.

Аннотация: Плацентарная недостаточность (или плацентарная дисфункция) – состояние, при котором плацента во время беременности нарушает свою функцию. Плацента – это орган, который снабжает плод кислородом и питательными веществами во время беременности. При плацентарной недостаточности плацента не может эффективно транспортировать кровь, кислород и питательные вещества. Это может произойти из-за того, что плацента не развилась должным образом или повреждена.

Bu homilaning o'z yoshiga nisbatan kichik bo'lishiga olib kelishi mumkin, chunki u o'sishi uchun kerakli narsani olmaydi. Homila juda kichik bo'lsa, erta tug'ilish va homiladorlikning boshqa asoratlariga olib kelishi mumkin.

Plasenta etishmovchiligini davolash yo'q. Homilador bo'lgan shifokor homiladorlikning qolgan qismida homilani diqqat bilan kuzatib boradi. Ba'zi hollarda erta etkazib berish eng xavfsiz yo'ldir.

Plasenta etishmovchiligi qanchalik tez-tez uchraydi?

Plasenta etishmovchiligi 10 homiladorlikdan 1tasiga ta'sir qiladi.

Semptomlar va sabablar

Plasenta etishmovchiligining belgilari qanday?

Ko'pincha platsenta etishmovchiligining sezilarli belgilari yo'q. Ammo erta homiladorlik davrida vaginal qon ketish va homilaning kamroq harakatlanishini his qilish kabi alomatlar platsenta bilan bog'liq muammo borligini ko'rsatishi mumkin. Bundan tashqari, oldingi homiladorlikdagi kabi ortiqcha vaznga ega emasligingizni ham sezishingiz mumkin.

Plasenta etishmovchiligiga nima sabab bo'lishi mumkin?

Plasenta siz va homila o'rtasida etarli miqdorda qon (kislorod va ozuqa moddalarini o'z ichiga olgan) o'tkazmasa, platsenta etarli emas. Bu homila o'sishi uchun zarur bo'lgan narsani olmasligi mumkinligini anglatadi. Plasentaning bachadon shilliq qavatiga qanday yopishishi bilan bog'liq muammolar platsenta etishmovchiligiga olib kelishi mumkin.

Boshqa sabablarga quyidagilar kiradi:

- Sizning yo'ldoshingiz bachadon shilliq qavatidan ajralib chiqadi.
- Platsentaning shikastlanishi yoki shikastlanishi.
- Sizning platsentangiz tartibsiz shaklga ega.
- Sizning platsentangiz etarlicha katta emas yoki juda kichik.

Tibbiy sharoitlar yoki turmush tarzi omillari ham platsentaning ishlamasligiga olib kelishi mumkin. Ba'zida platsenta etishmovchiligi ma'lum bir sababsiz sodir bo'ladi (idiopatik).

Plasenta etishmovchiligi uchun xavf omillari qanday?

Tibbiy yordam ko'rsatuvchi provayderlar ma'lum tibbiy sharoitlar homiladorlik paytida platsentaning qanday rivojlanishi va o'sishiga ta'sir qilishi mumkinligini bilishadi. Ushbu shartlarga ega bo'lish platsenta kasalliklari xavfini oshiradi. Bu shartlarga quyidagilar kiradi:

- Qandli diabet.
- Yuqori qon bosimi.
- Yurak kasalligi.
- Qon ivish sharoitlari.
- Homiladorlikning 40 xaftasidan oshib ketishi.
- Preeklampsi.
- Davolanmagan bachadon infeksiyalari.
- Homiladorlikning boshida kuchli qon ketish yoki boshqa asoratlar.
- 35 yoshdan katta bo'lish.
- Ba'zi dorilar.

Homiladorlik paytida sigaretani iste'mol qilish, spirtli ichimliklarni iste'mol qilish va giyohvand moddalarni suiiste'mol qilish ham platsentaning ishlamasligiga olib kelishi mumkin.

Plasenta etishmovchiligi qanday davolanadi?

Odatda platsenta etishmovchiligini davolash mumkin emas. Yo'ldoshni tuzatish uchun davo yoki to'g'ridan-to'g'ri davolash yo'q. Sizning homiladorlik bo'yicha provayderingiz uni boshqarish va homiladorlikka ta'sirini kamaytirish yo'llarini taklif qiladi. Sizga kerak bo'ladigan parvarish faqat homiladorligingiz uchun xosdir va ko'pincha quyidagilarga bog'liq:

- Siz homiladorlikning qaysi trimestridasiz.
- Sizning test natijalari.
- Sizda mavjud bo'lgan boshqa asoratlar yoki alomatlar.

Homiladorlikni kuzatish davolanishning muhim qismidir. Homilador bo'lgan shifokoringiz sizni tez-tez ko'rishni va homilaning o'sishi va sog'lig'ini tekshirish uchun muntazam ravishda ultratovush tekshiruvi va homila yurak monitoringini o'tkazishni xohlashi mumkin. Sizda bo'lishi mumkin bo'lgan boshqa kasalliklarni (masalan, diabet yoki gipertenziya) boshqarish ham davolanishning asosiy qismidir.

Ko'pincha, agar homiladorlik muddati (37 hafta) bo'lsa, provayderingiz siz va homila uchun xavfsiz bo'lsa, etkazib berishni tavsiya qilishi mumkin.

Agar siz muddatga etmagan bo'lsangiz, provayderingiz sizni diqqat bilan kuzatib borishi va homila homiladorlikni yaxshi qabul qilmayotganini ko'rsatishi mumkin. Bunday holda, ular erta etkazib berishni tavsiya qilishlari mumkin, chunki bu eng xavfsizdir. Agar sizga erta tug'ilish kerak bo'lsa, ular homilaning o'pkasini rivojlanishiga yordam beradigan steroidlarni buyurishi mumkin.

Plasenta etishmovchiligini yaxshilash mumkinmi?

Agar sizda platsenta etishmovchiligi mavjud bo'lsa, platsenta to'liq ishlamaydi. Sizning homiladorlik bo'yicha yordam ko'rsatuvchi provayderingiz vaziyatni boshqaradi va homilani muammo belgilari uchun yaqindan kuzatib boradi.

Ammo erta tashxis qo'yish, asosiy sharoitlarni boshqarish va tug'ruqdan oldin parvarishlash bo'yicha barcha uchrashuvlarga borish platsentaning yanada parchalanishiga yo'l qo'ymaydi.

Plasenta etishmovchiligini davolab bo'lmaydi, lekin uni boshqarish va sog'lom homiladorlik va tug'ilish ehtimolini oshirish usullari mavjud. O'zingizga qanday qilib eng yaxshi g'amxo'rlik qilish, shu jumladan sog'liqni saqlash sharoitlarini boshqarish va tug'ruqdan oldin parvarishlashning barcha uchrashuvlarida qatnashish bo'yicha homiladorlik bo'yicha provayderingizning tavsiyalariga amal qiling. Homiladorlik

paytida spirtli ichimliklarni iste'mol qilishdan, giyohvand moddalarni iste'mol qilishdan va sigaret chekishdan saqlaning. Provayderingiz homiladorlikning qolgan qismida asoratlar belgilarini izlash uchun sizni diqqat bilan kuzatib boradi va hatto erta tug'ilishni tavsiya qilishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar :

1. Brown LD, Hay WW Jr. Plasenta etishmovchiligining homila skelet mushaklari o'sishiga ta'siri (<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/26994511/>). Mol hujayrali endokrinol. 2016 yil 5 noyabr;435:69-77. 17.07.2023 dan foydalanilgan.
2. Elsevierdan osmos. Plasenta etishmovchiligi (<https://www.osmosis.org/answers/placental-insufficiency>). 17.07.2023 dan foydalanilgan.